GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 18 — Rok I. Włocławek, wtorek 22 stycznia 1946 roku. Cena 2 złote

Nadanie Obywatelstwa Honorowego miasta Katowic

KATOWICE, 21. 1. W uznaniu zasług położonych dla miasta Katowic Miejska Rada Narodowa uchwaliła na posiedzeniu w dniu 19 stycznia 1946 roku nadanie obywatelstwa honorowego miasta Katowic: Prezydentowi KRN Obywatelowi Bolesławowi Bierutowi, Premierowi Rządu Jedności Narodowej Edwardowi Osóbce-Morawskiemu, Marszałkowi Polski Michałowi Roli-Żymierskiemu, Marszałkowi Wojsk Radzieckich Koniewowi, wojewodzie Śląsko-Dąbrowskiemu generałowi Aleksandrowi Zawadzkiemu, oraz wicewojewodzie Śląsko-Dąbrowskiemu pułkownikowi Jerzemu Zientkowi.

Belgia nie chce króla

BRUKSELA, 21. 1. Premier belgijski podał do wiadomości na konferencji prasowej, że udzielił odmownej odpowiedzi na propozycję króla Leopolda, aby problem jego powrotu na tron został poddany pod decyzję referendum po wyborach parlamentarnych.

Sesja Izby Gmin

LONDYN, 21. 1. Agencja Reutera donosi, że we wtorek dnia 22 stycznia odbędzie się posiedzenie Izby Gmin, na którym rząd wniesie projekt 7 nowych ustaw, dotyczących: 1) kontroli inwestycji i finansów przemysłów kluczowych, 2) Ubezpieczeń społecznych, 3) sprawy strajków generalnych, 4) bezpłatnej pomocy lekarskiej dla wszystkich obywateli, 5) subsydiów dla odbudowy domów, 6) odszkodowań za wywłaszczenie gruntów, 7) kontroli obcej waluty. Będzie również rozpatrywany projekt dotyczący lotnictwa cywilnego.

Parlament rozpatrzy także szereg problemów z dziedziny polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Zmiany na stanowiskach

LONDYN, 21. 1. Agencja Reutera donosi, że Archibald Clarck, dotychczasowy ambasador amerykański w Moskwie udaje się do Batawii, jako specjalny wysłannik rządu brytyjskiego dla zbadania sytuacji w Indonezji.

Archibald Clarck jest wymieniany jako ewentualny następca lorda Halifaxa na stanowisku ambasadora brytyjskiego w Waszyngtonie.

Przemówienie Prezydenta Trumana

LONDYN, 21. 1. Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że prezydent Truman wygłosił na posiedzeniu Kongresu przemówienie, w którym omówił niebezpieczeństwo inflacji oraz kwestię konfliktów strajkowych.

Prezydent Truman popiera żądania robotników, domagających się podwyżki zarobków i twierdzi, że większa część przedstawicieli przemysłu może podnieść płace robotnicze. Podwyżka płac jest niezbędna nietylko dla pracowników lecz także ze względów natury ogólno-gospodarczej i społecznej.

Następnie prezydent Truman przedłożył Kongresowi szereg projektów nowych ustaw. Najważniejsze z tych projektów dotyczą; utrzymania przez rok 1946 kontroli przemysłu przewidzianej na czas wojny pomocy rządu dla małych przedsiębiorstw, programu rozbudowy szkolnictwa i domów zdrowia dla robotników oraz utworzenia dwóch nowych stanów: Hawajów i Alaski.

W związku z demobilizacją prezydent Truman przypomniał narodowi, że zaprzestanie działań wojennych nie oznacza możliwości całkowitego rozwiązania armii. Departamenty wojny i marynarki są zdania, że potrzebna jest armia złożona z 2 milionów ludzi.

Omawiając sprawę O. N. Z. prezydent Truman powiedział; „Bezpieczeństwo świata wymaga nietylko wspólnych obrad i kompromisów, ale wymaga ono przede wszystkim, abyśmy rozpoczęli traktować świat jako jedną całość".

Zakończenie strajku

WASZYNGTON, 21. 1. Minister pracy Levis Shwalenbach oznajmił, że strajk 15 tysięcy hutników szklanych w Pitsburgu zakończył się. Strajk trwał 11 tygodni.

Kaiser poszedł na ustępstwa

NOWY JORK, 21. 1. Znany amerykański właściciel stoczni okrętowych Henryk Kaiser nie podzielił stanowiska innych magnatów stalowych w Stanach Zjednoczonych i zaakceptował plan prezydenta Trumana dotyczący podwyżki płac.

W rezultacie tego fabryki stali Kaisera nie zostały objęte akcją strajkową.

Kaiser powziął tę decyzję po konferencji, którą odbył w Białym Domu z przewodniczącym Kongresu Związków Przemysłowych Filipem Maerrayem.

Generał de Gaulle ustąpił

PARYŻ, 21. 1. Agencja Reutera donosi, z kół dobrze poinformowanych, że generał de Gaulle oświadczył, na posiedzeniu Rady ministrów, iż przyjął misję utworzenia rządu pod pewnymi warunkami. Wobec tego, że warunki te nie zostały dotrzymane składa powierzony mu mandat, co pociągnie za sobą ustąpienie całego gabinetu.

Generał de Gaulle do Narodu Francuskiego

PARYŻ, 21. 1. Wobec tego, że polityka żywnościowa rządu francuskiego została ostro skrytykowana na posiedzeniu Zgromadzenia Konstytucyjnego przez lewicę i prawicę gen. de Gaulle zamierza zwrócić się przez radio w poniedziałek dnia 21 b. m. wieczorem bezpośrednio do narodu francuskiego, zanim debata w konstytuancie będzie podjęta na nowo.

Pierwsza rocznica wyzwolenia Łodzi

ŁÓDŹ, 21.1. 19 b. m. jako w pierwszą rocznicę wyzwolenia Łodzi odbyło się uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej w sali teatru Wojska Polskiego.

Na uroczystość przybył prezydent Obywatel Bolesław Bierut oraz marszałek Żymierski, owacyjnie witani przez zgromadzonych.

Posiedzenie zagaił przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej ob. Hanneman, który wskazał między innymi, że Łódź nie jest już miastem wyzysku i groszorobów, ale miastem pracy, które przodując w produkcji.

Skolei odczytana została uchwała głosząca, że dla upamiętnienia dnia wyzwolenia M. N. R. postanowiła przemianować aleję Anszanta na aleję 19 Stycznia oraz park Helenów na park 19 Stycznia. Następnie prezydent m. Łodzi ob. Mijol złożył szczegółowe sprawozdanie z działalności Zarządu Miejskiego.

W dalszym ciągu uroczystości Prezydent KRN Obywatel Bierut i Marszałek Żymierski wręczyli odznaczenia 250 obywatelom miasta, w tym 200 robotnikom, którzy specjalnie zasłużyli się w uruchomieniu przemysłu łódzkiego.

Po dekoracji w krótkim przemówieniu, Prezydent Bierut złożył gorące pozdrowieniaw imieniu Rzeczypospolitej dla miasta Łodzi. Podnosząc stojące przed państwem ciężkie zadania odbudowy kraju, fabryk, warsztatów, rolnictwa, całego życia gospodarczego, kulturalnego i społecznego. Prezydent podziękował zarządowi miasta, przedstawicielom Zw. Zawodowych, partiom politycznym, robotnikom i pracownikom za ich pracę nad odbudową Demokratycznej Polski.

Witany okrzykami na rzecz Wojska Polskiego przemówił Marszałek Żymierski podnosząc, że Wojsko nigdy nie zapomni serdeczności z jaką go witano. Specjalnie robotnicza Łódź witała serdecznie 5-tą dywizję, gdy przechodziła przez miasto w pochodzie nad Nissę. Dalej Marszałek podkreślił patriotyczną postawę społeczeństwa Łodzi w okresie niewoli. Kończąc, życzył miastu dalszego rozwoju w odbudowie i dążeniu ku wspaniałej przyszłości.

Powrót min. Bidault

PARYŻ, 21. 1. Francuski minister spraw zagranicznych Bidault powrócił w niedzielę 20 b. m. do Paryża i niezwłocznie zwołał posiedzenie Komitetu Wykonawczego partii republikańsko-ludowej, w którym wzięli udział ministrowie; Gay i Michelet. Nagły powrót ministra Bidault nastąpił w związku z kryzysem parlamentarnym wywołanym groźbą dymisji generała de Gaulle.

Rozruchy w Palestynie

LONDYN, 21. 1. Agencja Reutera donosi, że teroryści żydowscy próbowali dokonać ataku na więzienie i areszty policyjne. Teroryści zabili 1 oficera brytyjskiego i jednego ranili.

W akcji prewencyjnej pewna ilość terorystów żydowskich została aresztowana i osadzona w więzieniu w Jerozolimie. Jeden z terorystów został zabity a 4 ranionych.

Ś. p. prof. Feliks Starczewski

WARSZAWA, 21. 1. Zmarł w Warszawie przeżywszy lat 77 znany pianista, pedagog i muzykolog Feliks Starczewski, długoletni profesor Konserwatorium w Warszawie i Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, którego był zarazem bibliotekarzem i kustoszem.

Pozostawił on pamięć wybitnego muzyka, pedagoga, szlachetnego i uczynnego człowieka.

Dalszy ciąg obrad 1-go Kongresu P. S. L.

WARSZAWA, 21. 1. Po przemówieniach przedstawicieli Rządu, kolejno witali Zjazd przedstawiciele stronnictw politycznych.

W imieniu PPR zabiera głos sekretarz Gomułka.

Fundamentalną zasadą linii politycznej partii, którą reprezentuje mówca jest idea współpracy i jedności działania wszystkich stronnictw i partyj demokratycznych.

„Oszukiwalibyśmy siebie nawzajem — stwierdza mówca — gdybyśmy nie chcieli widzieć, że między PSL a PPR, mimo wspólnej przynależności do bloku stronnictw demokratycznych zaczyna powstawać zbyt wielka rozpiętość polityczna. Rośnie rozpiętość i dystans nietylko między PSL i PPR, lecz również między PSL, a resztą partyj bloku koalicji rządowej. Dla partyj i dla ludzi poczuwających się do odpowiedzialności za losy państwa i Narodu nie może być dziś nic ważniejszego jak jednoczenie wszystkich zdrowych sił Narodu i unikanie wszystkiego co mogłoby osłabić Polskę od zewnątrz i wewnątrz. Cztery z sześciu partyj zgodnie stanęły na stanowisku, że w sytuacji w jakiej znajduje się dziś Polska, utworzenie bloku wyborczego stronnictw demokratycznych jest wprost koniecznością państwową. Są to stronnictwa, które od pierwszych dni wyzwolenia Polski zakładały zręby odrodzonego Państwa Polskiego; stronnictwa na których opierał się Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego i Rząd Tymczasowy. Dwa stronnictwa nie zajęły dotychczas oficjalnego stanowiska w tej sprawie. Są to: Polskie Stronnictwo Ludowe i Partia Pracy, które powstały względnie rozpoczęły działalność legalną dopiero po utworzeniu Rządu Jedności Narodowej. Przeciwników bloku wyborczego zwalczamy nie dlatego, że obawiamy się zwycięstwa tej czy innej partii, lub stronnictwa. Zwalczamy ich dlatego, że reprezentują oni zgoła odmienne koncepcje od tych, które tkwią u podstaw naszej Niepodległości, budowanej przez KRN i PKWN".

Trzeba zgodnie działać

Mówca nie chce analizować przyczyn, wskazuje tylko tych, którzy pałając klasową nienawiścią obszarników i kapitalistów, **szerzyli wśród Narodu hasło wojny państw zachodnich przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Jeśli chcemy znaleść miernik wskazujący, najwyższy stopień głupoty politycznej, prowadzącej do narodowego samobójstwa, to będzie nim przeświadczenie, żywione jeszcze przez niektórych ludzi, że wojna taka mogłaby przynieść Polsce korzyści.**

Są ludzie nieświadomi istoty sytuacji gospodarczej w kraju, którzy uważają oddzielne listy wyborcze jako środek cudowny na wszystkie braki. W rzeczywistości **rozbicie bloku i wzajemna walka może tylko zniweczyć wiele zdobyczy i wywołać chaos gospodarczy, nie mówiąc o skutkach politycznych.** Jedynym cudownym środkiem na usunięcie braków jest tylko **jaknajbardziej intensywna praca całego Narodu. Trzeba zgodnie działać i współpracować** aby zmobilizować Naród do maksymalnego wysiłku pracy. Jest to również ważnym argumentem dla uzyskania pomocy od zewnątrz.

Pożycza się tylko temu, kto daje gwarancje oddania pożyczki, a taką gwarancją jest własny wysiłek i dorobek pracy Narodu i ustabilizowana sytuacja polityczna. To jest druga gospodarcza przyczyna, która wskazuje na konieczność zacieśnienia więzów współpracy bloków stronnictw demokratycznych.

Sojusz robotniczo-chłopski jest fundamentem Polski Ludowej. Pojmujemy go w czynach, a nie w słowach i deklaracjach.

Stronnictwo mówcy nie wierzy, żeby większość członków PSL zorganizowana w kołach miejskich, którzy nigdy nie mieli nic wspólnego z ruchem ludowym zaciągała się obecnie do PSL z pobudek demokratycznych.

Mówca pragnąłby, aby **Kongres przyczynił się do zespolenia bloku partyj demokratycznych.**

O wspólny blok

Po przemówieniu wicepremiera Gomułki, witał Zjazd w imieniu PPS ob. Cyrankiewicz, poczym na trybunę wstępuje minister Radanowski, wygłaszając przemówienie w imieniu Stronnictwa Demokratycznego.

Mówiąc o działalności sił reakcyjnych, które nie zostały zlikwidowane całkowicie mówca stwierdza, — że reakcja szuka możliwości pracy przede wszystkim na tym skrzydle ruchu politycznego, który relatywnie znalazł się na obecnej prawicy. Nawiązując do zagadnienia wspólnego bloku wyborczego — mówca podkreśla, że Kongres ma zadecydować, czy zwycięży idea wspólnego bloku, czy też lokalne interesy partyjne doprowadzą do jego rozbicia. W wypadku 1-szym wyrzucimy reakcję za burtę naszego życia politycznego, zaoszczędzimy sił i środków w agitacji przedwyborczej. W wypadku drugim będziemy musieli rozproszyć część naszej energii na kampanię wyborczą. Wydaje się mówcy, że w okresie odbudowy naszego życia gospodarczego i politycznego nie stać nas na taki luksus.

W oparciu o tradycje

W imieniu Stronnictwa Pracy wita Zjazd prezes Popiel. Mówca pragnie przede wszystkim podkreślić te momenty, co łączą, ale nie te co dzielą. Prezes Popiel sięga do wspomnień historycznych. Przypomina premiera Wincentego Witosa, który stanął jako jeden z pierwszych budowniczych Odradzającej się z niewoli Polski „Tylko w oparciu o takie tradycje ruch chłopski mógł w ciężkich chwilach znaleźć wyraz dla swoich dążeń, jak widziało to w pamiętnych dniach Stronnictwo Chłopskie w sierpniu w 1937 r.

Chłop strajkował wówczas nie w imię ciasnych egoistycznych celów, ale dobijał się o znacznie większe dobro ideowe, o Wolność Narodu i podeptane prawo. Domagał się powrotu do demokracji i żądał na 5 minut przed katastrofą nawrotu od błędnej polityki zagranicznej Becka. Pozostanie wielkim błędem, wielkim grzechem rozbitej wówczas Demokracji Polskiej, że nie mogła wówczas tego wysiłku wykonać, a przez to i państwa od katastrofy nie uchroniła.

W imieniu stolicy

W imieniu Zarządu stolicy, witał Kongres wiceprezydent miasta Stołecznego Warszawy ob. Strzelecki, składając przede wszystkim podziękowanie należne wsi polskiej za bratnią pomoc udzieloną tysiącznym rzeszom ludu warszawskiego wygnanym przez wroga ze swych siedzib. Mówca kończy życzeniem, aby Kongres w pracy swej wytknął najwłaściwsze drogi dla osiągnięcia zadań stojących przed naszym pokoleniem.

W imieniu SL. przemawia obywatel Podedworny. Nie ma chłopa polskiego wywodzi mówca, — który by nie pragnął mieć jaknajprędzej zapewnionej możliwości spokoju pracy i spokojnego wypoczynku po ciężkiej pracy wyraża życzenie: „Obyśmy przestli oddalać się, a zaczęli się zbliżać". Nie ma bowiem chłopa polskiego, który by nie chciał zgody i jedności.

Zdrowy instynkt

Przewodniczący Kiernik prosi mówców o streszczanie się wobec wielkiej ilości zapowiedzianych przemówień powitalnych, po czym oddaje głos przedstawicielowi Centralnej Komisji Związków Zawodowych obywatelowi Motyce. Mówca jest przekonany, że zdrowy instynkt mas chłopskich, które w sojuszu z robotnikami i pracownikami umysłowymi muszą widzieć gwarancję odbudowy, każe Kongresowi powziąć uchwały w tym kierunku, aby sojusz chłopsko-robotniczy zcementować i aby droga po której pójdzie, była drogą nie sojuszu z reakcją, ale sojuszu z klasą robotniczą. Reakcja — zdaniem mówcy — zostanie zawiedziona w swej wierze, i twarda spracowana dłoń chłopa złączona z twardą pięścią robotnika potrafi wprowadzić Polskę po drodze takiego rozwoju, gdzie nie będzie miejsca na wyzysk, na ucisk polityczny, ale gdzie w wolności i wzajemnym poszanowaniu robotnik i chłop polski zajmą należne miejsce to znaczy miejsce gospodarza. Mówca jest przekonany, że te wszystkie elementy, które pragną z PSL zrobić bazę prawicy, czy reakcji, zostaną w swych nadziejach zawiedzione.

Imieniem Związku Młodzieży Wiejskiej „Wici" pozdrawia Kongres ob. Dusza.

Pozdrowienia w imieniu Z. N. P. przynosi Kongresowi obywatel Maj. Pierwsi pionierzy ruchu ludowego i pierwsi pionierzy demokratycznego ruchu nauczycielskiego — oświadcza mówca — to ludzie wasi i nasi, te same nazwiska. Podobnie rzecz się ma, gdy chodzi o demokratyczny ruch robotniczo-socjalistyczny w Polsce. Jako pracownicy oświatowo kulturalni, wiemy, że w ruchu chłopskim istnieją nieprzemijające wartości dla narodu i państwa, dla kultury polskiej, dla całej ludzkości.

W imieniu Związku spółdzielni „Społem" wita Kongres ob. Piotrowski, apelując do zgromadzonych ludowców o rozwijanie ruchu spółdzielczego.

Po nim zabrał głos przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej, sekretarz generalny ob. Burdze;

Wspólna niedola w czasie okupacji złączyła chłopa i robotnika pierwszym trwałym sojuszem chłopsko robotniczym, który stał się fundamentem odbudowy z gruzów odradzającej się państwowości polskiej. Związek Samopomocy Chłopskiej wzrósł na sojuszu chłopsko-robotniczym, jest terenem współpracy wszystkich demokratycznych stronnictw politycznych, cementuje wszystkie wysiłki chłopa polskiego na gospodarczym odcinku wsi.

Uchwalenie regulaminu obrad

Przewodniczący ob. Kiernik oświadcza, że lista mówców została wyczerpana. Odczytuje on szereg pism, które nadeszły do Kongresu z pozdrowieniami i życzeniami owocnej pracy, poczym przewodnicz. zapowiada przeiście do następnego punktu porządku dziennego — uchwalenia regulaminu obrad, który zreferował sekretarz generalny ob. Wójcik. Regulamin został przyjęty.

Poczym zarządzono przerwę, po której wicepremier Mikołajczyk wygłosił referat polityczno-programowy, poczem nastąpiły sprawozdania.

Skolei odbyło się ukonstytuowanie komisji; mandatowej, programowo statutowej, politycznej, gospodarczej, oświatowej, komisji—matki i wnioskowej.

W drugim dniu Kongresu o godzinie 8-mej rano odbyło się w kościele Wizytek nabożeństwo za poległych przewódców ruchu ludowego, oraz oficerów i żołnierzy batalionów chłopskich.

O godzinie 16-tej rozpoczęło się plenarne posiedzenie, na którym złożono sprawozdanie z prac komisji.

Przyjazd min. Rzymowskiego

WARSZAWA, 21. 1. W dniu wczorajszym przyleciał z Londynu minister spraw zagranicznych Rzymowski, witany na lotnisku przez wyższych urzędników ministerstwa Spr. Zagranicznych i przedstawicieli ambasad Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Zgon prof. Nowowiejskiego

W Poznaniu zmarł wybitny muzyk i kompozytor polski Feliks Nowowiejski.

Feliks Nowowiejski zasłużył się bardzo na niwie pracy muzycznej, zarówno w okresie swojego pobytu w Krakowie, jak i w Poznaniu, gdzie od dłuższego czasu krzewił zamiłowanie do piękna dźwięku. Był on znawcą głębokim, kompozytorem wybitnym, człowiekiem szlachetnym. Odszedł od nas w pełni rozwoju swojej twórczości.

Akcja specjalna dla wsi

ŁÓDŹ, 21. 1. Według danych Centrali Związku Spółdzielni rękodzielniczych „Społem" w ramach akcji specjalnej dla wsi wysłano do placówek rozdzielczych do 10 stycznia b. r. towarów przemysłowych na ogólną sumę ponad 251 milionów złotych. Najwyższą pozycję stanowią materiały włókiennicze, których „Społem" rozdzieliło na sumę 113 milionów złotych oraz nawozy sztuczne — 61 milionów 300 tysięcy złotych. Artykułów żelaznych i maszyn rolniczych wysłano na sumę 35 milionów 500 tysięcy złotych.

Miny na morzach

LONDYN. 21. 1. Agencja Reutera donosi, że od czasu zakończenia wojny na morzach europejskich oraz na morzach Dalekiego Wschodu zostało zniszczone przez miny 45 okrętów o ogólnym tonażu 247 tysięcy ton.

Stolica w rocznicę wyzwolenia

WARSZAWA, 21. 1. W dniu 20 bm. tłumy mieszkańców stolicy zapełniły mimo silnego mrozu Aleje Marszałka Stalina i Plac na Rozdrożu, udekorowane flagami o barwach narodowych.

O godzinie 11.45 na Plac na Rozdrożu przybyli prezydent Bierut, premier Osóbka-Morawski i Marszałek Żymierski w otoczeniu członków rządu i generalicji.

Przed trybuną w kilku szeregach stanęli bojownicy o wolność stolicy, których dekorował Prezydent Bierut, Marszałek Żymierski i generał Spychalski: „Medalem za Warszawę". Obok generałów, oficerów i żołnierzy Wojska Polskiego stanęli oficerowie bratniej Armii Czerwonej, oraz działacze polityczni i organizatorzy bohaterskich walk stolicy od września 1939 roku do chwili wyzwolenia: robotnicy, inteligenci oraz zasłużeni pracownicy wyzwolonej Warszawy w 1-szym okresie odbudowy.

Po dekoracji Prezydent Bierut, Premier Osóbka-Morawski i Marszałek Rola-Żymierski wraz z członkami Prezydium KRN i Rządu Jedności Narodowej zajęli miejsce na trybunie. Prawą stroną trybuny zajął korpus dyplomatyczny akredytowany w Warszawie, lewą zajęła generalicja.

O godzinie 12 rozpoczęła się defilada wojska, na której czele przejechał przed trybuną generał dywizji Olbrych, dowódca DOW. Warszawa Prowadzone przez pułkownika Narkiewicza przeszły poczty sztandarowe pułków, które brały udział w walkach o Warszawę, przybyłe z terenu całej Polski.

Następnie generał Rodkiewicz prowadził szeregi oficerów sztabowych. Wspaniale prezentowały się zastępy Centrum Wyszkolenia Piechoty, Wyższa Szkoła Oficerska, delegacje pułków, które walczyły o Warszawę, Szkoła Podchorążych broni pancernej z Modlina wywołały entuzjazm zebranych swoją dzielną postawą. Następnie przeszli wspaniałym krokiem żołnierze formacji imienia Tadeusza Kościuszki; na sztandarach widnieją najwyższe odznaki polskie i radzieckie.

Przy dźwiękach „Warszawianki" przemaszerował Batalion Ochrony Rządu i Korpus Bezpieczeństwa Publicznego.

Skolei orkiestra odegrała marsz powitalny dla defilujących oddziałów artylerii konnej. Defilujące ostrym kłusem oddziały zaopatrzone w 45 mm. działka pancerne zostały powitane okrzykami na cześć Wojska Polskiego.

Następnie przed trybuną przeciąga niekończący się sznur artylerii zmotoryzowanej. Na zmotoryzowanych działach artylerii polowej i autach ciągną działa polowe, moździerze i haubice, na których widnieją portrety Prezydenta Bieruta, Prem. Osóbki-Morawskiego, Marszałka Żymierskiego oraz napisy treści następującej: „Niech żyje Rząd Jedności Narodowej", „Niech żyje bohaterska stolica Polski", „Pierwsi w boju i pierwsi w odbudowie" itp.

Potem przeciągają auta z ciężkimi, przeciwlotniczymi karabinami maszynowymi.

Po artylerii zmotoryzowanej defiluje witana okrzykami publiczności I brygada pancerna imienia bohaterów Westerplatte.

Skolei przeszły przed trybuną wojskową szeregi młodzieży w przysposobieniu wojskowym, związku harcerstwa polskiego i organizacjach młodzieżowych: Zw. Walki Młodych i OM. Tur. Następnie przeszły koła miejskie PPR i PPS i Stronnictwa Demokratycznego.

Przed oczyma widzów przesuwały się kolosy pancerne, nieskończone rzędy słynnych czołgów typu T 34 oraz ciężkich czołgów 80 tonowych KW 80.

Przemarsz czołgów zakończył defiladę Wojska Polskiego, która była dla obecnych sprawdzianem jego prężności i siły.

Włocławek święci rocznicę uwolnienia

Już w sobotę Włocławek przybrał wygląd odświętny. Bramy i okna kamienic udekorowano barwami narodowymi i sztandarami partyjnymi, a sam nastrój wskazywał, że mieszkańcy odczuwają głęboko tę chwilę pamiętnej rocznicy.

O godzinie piątej, w mroku wieczornym przed gmachem Straży Pożarnej zaczęły się skupiać gromadki przechodniów

Zajaśniały pochodnie, rozległy się dźwięki orkiestry. W rytm marsza ruszyły: oddział wojska, poczty sztandarowe i zgromadzeni mieszkańcy uroczystym pochodem przez miasto.

Podniosły nastrój trwał do późnych godzin wieczorowych.

W niedzielę, o godzinie 5 minut piętnaście dźwięk syreny i bicie dzwonów przypomniało radosną chwilę WYZWOLENIA.

W słoneczny poranek na ulice miasta wyległy tłumy ludności, ożywiając podniosły nastrój.

Godzina 10. Poczty sztandarowe, organizacje, Wojsko, młodzież i zwiększające się coraz bardziej tłumy spieszą do katedry, na uroczystą Mszę św.

Po nabożeństwie na placu Wolności — defilada.

Przy dźwiękach orkiestry strażackiej rozpoczyna się defilada.

Na trybunie pomalowanej na barwy narodowe i przybranej odświętnie przedstawiciele Wojska Polskiego, organizacyj i społeczeństwa.

Łopocą sztandary, rytm kroków maszerujących oddziałów i organizacji oraz młodzieży uderza echem o mury kamienic.

Zgromadzonych ogarnia entuzjazm. Padają okrzyki.

Godzina 13 min. 30. — Sala teatru Ziemi Kujawskiej wypełniona. Zebrani tłoczą się w poczekalni, palarni i szatni.

Akademię otwiera wiceprezydent miasta ob. Bombolski, udzielając głosu red. Andrzejkowiczowi.

Przemawiając w imieniu wszystkich stronnictw politycznych naszego miasta, mówca w dwudziestominutowym referacie podkreślił znaczenie rocznicy, przechodząc skolei do chwil przeżywanych pod okupacją, oraz ostatnich momentów prześladowań na naszych ziemiach.—Odwieczny wróg został zaskoczony potężnym uderzeniem Armii Czerwonej, która wespół z naszymi oddziałami nadeszła z głębi mroźnych równin Związku Radzieckiego, by wyzwolić kraj, gdzie mimo straszliwych prześladowań nie załamał się nikt, przenosząc śmierć nad hańbę.

Po uczczeniu poległych i ofiar mordów, prelegent omówił głębokie zmiany społeczno-polityczne jakie zaszły w Polsce, podkreślając zasadnicze znaczenie trzech momentów; wydanie manifestu lipcowego, dekretu o reformie rolnej i ustawy o likwidacji trustów i karteli.

Czeka nas jednak jeszcze olbrzymi wysiłek i praca. Jednym z nich są świadczenia rzeczowe i walka z nadużyciami niektórych jednostek aspołecznych. W dniu rocznicy winniśmy sobie zdać sprawę, że jest to dzień nietylko radosny, ale i podniosły, dzień skupienia i wysiłku w odbudowie naszej Ojczyzny — Polski Demokratycznej.

Skolei głos zabrał przedstawiciel Wojska por. Walewski, podkreślając doniosłość czynu zbrojnego zbratanych Armii Czerwonej i Polskiej, ich trud i wysiłek, ich ofiary w walce z odwiecznym wrogiem. Z chwilą zwycięstwa martyrologia, która zabrała tyle ofiar została zakończona na zawsze. Powalony wróg nie dźwignie się już nigdy. Nazwa Leslau widniejąca na mapach i w urzędowych zwrotach została wymazana raz na zawsze i przywrócono polską, miłą sercu naszemu — Włocławek.

Mówca zakończył wznosząc okrzyk na cześć marszałka Żymierskiego, Armii Polskiej, i Armii Czerwonej, Rzeczypospolitej, marszałka Stalina i sojuszu radziecko-polskiego.

Odegraniem hymnów: Polskiego i Zw. Radzieckiego zakończono część oficjalną Akademii.

W części artystycznej wrażenie duże zrobiło odczytanie pierwszego rozkazu niemieckiej komendy placu wydanego w Włocławku w roku 1939.

Dyr. teatru Ziemi Kujawskiej ob. Buczkowski odczytał fragment Z. Czerwińskiej p.t. „A wczoraj" oraz na tle marsza żałobnego Szopena wiersz Andrzeja Gryfa o pogrzebie 184 ofiar mordów niemieckich we Włocławku. Akompaniowała ob. Czuchowska-Pietraszewska, podkreślając umiejętnie nastrój słowa. Orkiestra Związku Nauczycielstwa Polskiego odegrała poloneza Noskowskiego oraz marsza „Sobieski pod Wiedniem". Po nastrojowym fragmencie wiersza Szenwalda „Armia Czerwona", ob. Gniazdowska wypowiedziała wiersze: „Sztandary Czerwono-białe" i Artura Oppmana „Pozdrowienie Ojczyzny". Chór „Lutnia" odśpiewał „Idziem do Ciebie" i pieśń „Wzywacie Boga' oraz utwór napisany przez prof. Bojakowskiego specjalnie na rocznicę wyzwolenia naszego miasta „Kantata na dzień 20 stycznia".

Po odśpiewaniu Roty, wiceprezydent Bombolski zamknął Akademię.

Poziom blisko dwugodzinnego programu spotęgował nastrój publiczności, która rzęsiście oklaskiwała wykonawców.

Przez cały dzień nastrój ten widniał na ulicach miasta. Włocławek święcił pierwszą rocznicę wyzwolenia spod jarzma niemieckiego.

Greenwich

Ostatnio depesze doniosły, że w Greenwich, w pałacu admiralicji morskiej odbył się bankiet, wydany przez rząd Wielkiej Brytanii na cześć wszystkich uczestników obrad Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Greenwich!- — Miasto historyczne Anglii, przez które przechodzi główny południk, gdzie mieści się słynne obserwatorium, stało się widownię wydarzenia dużej doniosłości.

Ten port marynarki angielskiej, liczący około 100.000 mieszkańców położony jest nad rzeką Tamizą i znajduje się w pobliżu Londynu. Przy dzisiejszych możliwościach komunikacyjnych przejazd ze stolicy Anglii trwa krótko.

Miasto to, ruchliwe z powodu swojego portowego charakteru przybrało dnia 14 stycznia 1946 roku wygląd odświętny.

W pałacu admiralicji, przy trzech wielkich stołach, zasiadło 300 uczestników bankietu, przedstawicieli 51 narodów świata.

Piękne srebrne kandelabry dodają powagi i nastroju, który jest pełen skupienia i rzeczowości. Nie dostrzega się tego nieuzasadnionego entuzjazmu ani beztroski, jaka cechowała zgromadzenia tego rodzaju podczas istnienia Ligi Narodów. Przedstawiciele do Organizacji Narodów Zjednoczonych zdają sobie naprawdę sprawę z tego, że dzierżą losy świata w swoich rękach, że prace ich mają utrwalić podstawy pokoju ogólnoświatowego...

Mistrz ceremonii — master toastów — zarządza ciszę i udziela głosu premierowi Wielkiej Brytanii Atllee.

Premier mówi głosem wysokim, nieco suchym, spokojnie i dobitnie.

„Witam was w tym historycznym miejscu...".

A potem wyraża radość, że właśnie tu rząd angielski gości przedstawicieli wszystkich narodów na ziemi. Charakterystyczne jest że Organizacji Narodów Zjednoczonych przewodniczy przedstawiciel kraju, który nigdy w dziejach swoich nie podejmował wojen zaczepnych, przez cały bieg historii udowodnił, że nigdy ani spraw Europy, ani sprawy pokoju nie zdradził. Przez swoje położenie geograficzne kraj ten słusznie był nazywany „bastionem Europy".

Skolei przemawia przewodniczący Organizacji Narodów Zjednoczonych min. Spaak. Silny, barytonowy głos brzmi dźwięcznie, a myśli ujęte w krótkie, piękne zdania docierają do przekonania słuchaczów.

Minister Spaak podkreśla znaczenie Organizacji Narodów Zjednoczonych, a potem mówi o roli wojennej marynarki angielskiej, o bohaterstwie marynarzy, których krew przelana w walce z wrogiem nie pójdzie na marne. Zadokumentowali oni swoją twardość i nieustępliwość.

Na zakończenie mówca wzniósł toast na cześć Anglii.

Po przemówieniach, gdy zakończono część oficjalną bankietu, do orkiestry zbliża się pierwszy lord admiralicji; siada przy fortepianie. Gra razem z orkiestrą angielskie piosenki marynarskie. W tej chwili zgromadzeni są ludźmi z krwi i kości, umiejącymi zdobyć się na nastrój pogodny...

Jutro umysły ich w głębokim skupieniu poczną wysnuwać myśli doniosłe, twórcze nad dziełem utrwalenia pokoju ogólnoświatowego. (Cz.).

Kronika

DYŻURY APTEK:
Dziś na 3-go Maja 16

KINA
„Bałtyk" i „Polonia"
Dziś komedia muzyczna p. t.
Cztery serca

Kalendarzyk słowiański
Dobromysła

Słońce:
wschód o godzinie 7.32
zachód o godzinie 16.04

Dzisiaj WTOREK 22 STYCZNIA
Wincentego

W lusterku

Jak donoszą w Kijowie zastosowano

Ruchome chodniki

Dobra rzecz ruchomy chodnik...
Niezmęczeni ludzie jadą,
i spokojnie i wygodnie
poprzez miasto na obiadek...

Tylko jedno zapytanie,
kłopotliwe nawet troszkę;
gdzie zajadą zagadane
u nas w Polsce dwie kumoszki?

Agapit.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka zwołuje uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej z okazji rocznicy wyzwolenia m. Włocławka spod okupacji niemieckiej, które odbędzie się w dniu 24. 1. 1946 roku o godz. 15.30 w sali posiedzeń Miejskiej Rady Nar. m. Włocławka, przy ul. Karnkowskiego 2a (II piętro) z następującym porządkiem obrad:

1. Otwarcie posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka z udziałem członków b. Rady Robotniczej i Komitetu Obywatelskiego jak również członków I-szej Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka.
2. Odczytanie 1-go konstytucyjnego protokółu Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławka.
3. Referat o pierwszych poczynaniach samorządu m. Włocławka po odzyskaniu niepodległości.
4. Odczytanie nazwisk obywateli, którzy pierwsi stanęli do pracy nad wznowieniem życia społecznego i gospodarczego po wypędzeniu okupantów z m. Włocławka.
5. Wolne wnioski.
6. Zamknięcie.

1) Z braku dokładnych adresów członków b. Rady Robotniczej i Komitetu Obywatelskiego — Prezydium MRN m. Włocławka zaprasza wszystkich byłych członków Rady Robotniczej i Komitetu Obywatelskiego na uroczyste posiedzenie MRN m. Włocławka w dniu 24. 1. 1946 r., o godz. 15.30.

2) W związku z odczytywaniem nazwisk Prezydium MRN. m. Włocławka prosi o składanie przez upoważnionych kierowników zakładów, przedsiębiorstw, instytucyj i urzędów lst z nazwiskami osób z podaniem daty urodzenia, miejsca zamieszkania oraz stanowiska, które w dniu 20. 1. 45 r. przystąpiły do pracy. Indywidualne zgłoszenia nie będą przyjmowane.

Tego samego dnia odbędzie się o godz. 16-ej zwykłe posiedzenie MRN. z następującym porządkiem:

1. Otwarcie.
2. Odczytanie protokółu z ostatniego posiedzenia MRN m. Włocławka.
3. Komunikaty Prezydium MRN m. Włocławka.
4. Komunikaty Zarządu Miejskiego m. Włocławka.
5. Sprawozdanie Zarządu Miejskiego z gospodarki wewnętrznej do dnia 31. 12. 1945 r.
6. Sprawa daniny szkolnej.
7. Sprawa podatku inwestycyjnego.
8. Sprawa wyboru komisji rewizyjnej KKO. m. Włocławka.
9. Sprawa poprawek do budżetu na r. 1945/46.
10. Sprawa kooptacji ob. Juliana Paszoskiego na członka MRN.
11. Pierwsze czytanie budżetu gm. m. Włocławka na r. 1946/47.
12. Wolne wnioski i interpelacje.
13. Zamknięcie.

Opłatek i Sylwester w „Domu Kultury". W dniu 31. 12. 1945 r. o godz. 21 odbyła się uroczystość tradycyjnego Opłatka w świetlicy „Domu Kultury" we Włocławku, zorganizowana dla czynnych członków, na której Miejski Oddział Informacji i Propagandy reprezentował ob. St. Wiśniewski.

I-szą podniosłą uroczystość, po prawie sześcioletniej przerwie, spowodowanej okupacją, zagaił Kierownik D. K. nawiązując do tradycji z przed laty, a następnie zespół chóralny pod batutą ob. Maliszewskiego wykonał kolędy. Po odśpiewaniu kolęd ob. Kucal Jadwiga wygłosiła wiersz aktualny p. t. „Bez dachu".

Po części artystycznej wszyscy uczestnicy wzajemnie składali sobie życzenia, łamiąc się opłatkiem w uroczystym nastroju i serdecznej atmosferze koleżeństwa, przy oświetlonej choince.

Po części oficjalnej nastąpiła zabawa taneczna, która trwała aż do nadejścia Nowego Roku 1946. W przerwie programu tanecznego wystąpił czynny członek D. K. ob. Kowalski Jan z półgodzinnym programem, wypełniając zabawę towarzyską szczerem humorem.

Na pięć minut przed nadejściem Nowego Roku, uczestnicy wieczoru zasiedli do skromnej kawki. Stary Rok w mundurze wojskowym z brodą siwą i wąsem, przy zgaszonym świetle wypowiedział swoje ostatnie słowa. Z momentem zabłyśnięcia świateł, oczom uczestników ukazał się Rok Nowy ze szpadlem w ręku, na którym widniał napis: 1946. Tym Nowym Rokiem, był młody chłopiec, najmłodszy adept sekcji dramatycznej ob. Gieniuś Urbański, powodując swym pojawieniem się burze oklasków, jaka go witała.

Z nadejściem N. R. Kierownik D. K. złożył wszystkim członkom i uczestnikom uroczystości serdeczne życzenia, wzywając obecnych do wytężenia sił, do rozszerzenia i pogłębienia pracy kulturalno-oświatowej „Domu Kultury" we Włocławku.

Skolei złożył życzenia ob. Wiśniewski St. w imieniu Miejskiego Oddz. Informacji i Propagandy — nawołując do wytężonej pracy dla dobra całego społeczeństwa naszego.

Po wzajemnym złożeniu życzeń noworocznych wznowiona została zabawa taneczna.

P. T. K. Jak to już donosiliśmy, rozpoczęło na naszym terenie działalność swoją tak bardzo dla sprawy kultury polskiej zasłużone Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. W dniu 16 b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie Zarządu Kujawskiego Oddziału P. T. K., na którym powzięto szereg uchwał co do najbliższej działalności Oddziału. Uchwalono powołać do działalności sekcje: organizacyjną, zabytkowo-fotograficzną, odczytową, odczytową, młodzieżową, wycieczkową. Ponadto uchwalono utworzyć pododdziały w Lipnie i w Aleksandrowie Kujawskim oraz powołać do współdziałalności członków-korespondentów z objętego terenu. Za teren działalności Oddziału uważa się powiaty: włocławski, nieszawski i lipnowski.

W wolnych wnioskach uchwalono pomiędzy innymi na wniosek prezesa Oddziału. ob. Z. Arentówicza nawiązać kontakt z pisarką włoską Aurorą Beniamino w Rzymie, tłomaczką „Chłopów" Reymonta, która pracuje nad zbliżeniem polsko-włoskim. To ostatnie podyktowane zostało względem na pamięć bohaterskiej postaci Stanisława Becchiego, którego pomnik w parku miejskim usunęli barbarzyńcy niemieccy.

Zgubione dokumenty stanowiące własność Feliksa Kędzierskiego, Włocławek, Plac Dąbrowskiego 15 są do odebrania w Redakcji, „Gazety Kujawskiej".

Program Radiowy

WTOREK, 22 stycznia.

6.55 — Hymn sygnał czasu; 7.00 — Dziennik poranny; 7.15 — Muzyka z płyt; 7.50 — „O czym pisze prasa stołeczna"; 7.55 — Program na dzień bieżący; 8.00 — Dziennik poranny.

11.57 — Sygnał czasu; 12.00 — Artykuł aktualny; 12.10 — Dziennik południowy; 12.25 — Koncert; 12.40 — Informacje; — 12.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 13.05 — Audycja dla wsi; 13.20 — „Jedziemy na Zachód"; 13.30 — Audycja dla Polskich Sił Zbrojnych zagranicą; 13.45 — Wiadomości gospodarcze (transm. z Katowic); 13.55 — Życie gospodarcze; 14.00 — Skrzynka PCK.; 16.00 — Audycja słowno-muzyczna dla dzieci: „Była sobie orknestra" Andy Kitschman, reż. Bilizanki orkiestra" Andy Kitschman, reż. Biliżanki (Transm. z Krakowa); 16.20 — Koncert; 16.40 — Przegląd codzienny; 16.45 — Odbudowa Warszawy; 17.00 — Audycja wojskowa; 17.15 — Pogadanka Ryszarda Matuszewskiego p.t. „Przegląd wydawnictw poetyckich"; 17.30 — Koncert; 18.00 — Odczyt popularno-naukowy; 18.15 — Przegląd prasy krajowej; 18.20 — Koncert; — 18.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 19.00—Muzyka z płyt; 19.05 — Z życia narodów słowiańskich; 19.15 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą, 19.30 — Artykuł polityczny; 19.40 — Dziennik wieczorny; 19.55 — Audycja Ligi Morskiej; 20.00 — Koncert; 20.45 — Turniej ogólnopolski recytacyj utworów Adama Mickiewicza. (Transmisja z Łodzi); 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą; 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 22.00 — Koncert; 22.30 — Reportaż aktualny; 22.40 — Program na jutro; 22.45 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 22.55 — Przegląd prasy zagranicznej; 23.00 — Koncert z płyt; 23.25 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 24.00—Hymn.

Dla zespołów amatorskich. Impreza na karnawał p. t. **Kujawskie zapusty** z muzyką, śpiewami i tańcami w opracowaniu **Zdzisława Arentowicza,** na 15 osób zespołu.

W razie wystawienia porozumieć się z autorem: **Włocławek, ul. Pierackiego 29.**

Ogłoszenia drobne

PW. i WF. OTWARCIE LODOWISKA.
Dnia 20. 1. 1946 r. została otwarta ślizgawka na boisku Ośrodka Wychowania Fizycznego przy ul. Łazienniej 2—4. Dochód ze ślizgawki przeznaczony na wyremontowanie i urządzenie sal gimnastycznych Ośrodka WF.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ. E — 06823
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.